

בורת החסידים עשתה את דרכה בשדרה הברוקלינאית וממעון הציפור נראתה כגוש לבן מקווקו בשחור נע על מסוע חשמלי. היא צעדה בלחשיה, משמיעה רחש פסיעות חורק, מטופף ומזדרז. עטופי טליתות נשענו כתף אל כתף, קושרים זרועות ופוסעים במעגל סביב איש צנום שתווי פניו החווירו בבושה קלה בעקבות ההד שעלה בגינו באוויר הרחוב. הדמות הלכה עצומת עיניים ומכוסה בטלית עד קו החוטם, מבקיעה בקולות דקים ושבורים פולמוס חריף בפרשת השבוע, מהול בריים וסודות, רמז ודרש.

עטוף בשמיכה. התבוננתי וזיהיתי אור פנס בוקע. זמזום שקט של לימוד עלה, ועל פי הטון הבנתי שהוא משתדל לא להפריע לי. התהפכתי לצד השני וחזרתי לישון, נפעם והמום. הטקס חזר על עצמו בכל לילה: איצ'ה מאיר ממתין שכולם יירדמו, ואז מתכסה מעל ראשו, מצטייד בפנס וספר ופותח את הסדר הלילי. מאוחר יותר סימנתי לו שהבחנתי בו, והוא רמז לי: אני סומך עליך שלא תדבר. "והזכות הזו עמדה לי. כשהגענו לישיבה גדולה, כל בחורי העילית רצו לזכות להיות איתו בחדר. אני הייתי הבחור הכי פשוט בישיבה, אבל הוא אמר: 'רק אתה יכול לישון איתי'. הוא העדיף אותי על פני כל המיוחסים והלמדנים בגלל ששמרתי על הסוד

שלו. הלימוד בלילה המשיך ללוות אותי. שנים רבות חלפו והיום ראשי ורובי בעסקים, אבל תמיד אני נזכר בחבר הנעורים מהישיבה ושואל את עצמי מתי אשמע עליו. עכשיו אני רואה מה יצא ממנו".

מחונן

ילד משתטח בתיקון חצות

המקובל הגה"צ רבי יצחק מאיר מורגנשטרן נולד לאביו הרב יעקב מנחם, חסיד גור, בשכונת גולדרס גרין שבלונדון הבריטית. הוא גדל במשפחה אמידה ומכובדת המקורבת לאצולה האריסטוקרטית ולממשל, ועל מכריה נמנו אנשי עסקים חובקי עולם. "תראה מאיפה הרב הגיע", אומר לי אחד מתלמידיו. "דרך החיים והפשטות שלו לא מובנות מאליו".

"המצווה החביבה על ר' יעקב מנחם הייתה השכנות שלום בין אנשי עסקים ובין אחים", יספרו לאחר פטירתו מדום לב פתאומי. "בכל מריבה ידעו כולם שאפשר לפנות אליו, והוא יסדר הכול בהצלחה. רבים האמינו שבזכות זאת זכה לעושר". לפרנסתו עסק בתחומי הבורסה וענפי המניות, והיה לאיש מצליח וגומל חסדים. באחת מהשקעותיו הפסיד כסף רב, ובכתבות שהתפרסמו תואר כאציל תרומי בעל שאר רוח כשעמד מחוץ לנכס מניב גדול שברשותו ומסר אותו ביושר כאילו דבר לא אירע.

הוא נדב מכספו לחסידות גור ובניינים רבים הוקמו בזכותו, אבל נהג להסתובב גם בחצרות אחרות. למשל, קיים קשר מיוחד עם כ"ק האדמו"ר מפשעווארסק זצוק"ל, שזיהה את גדלות בנו ונהג להעניק לו יחס אישי. סיפורים רבים נרקמו סביב יחסו המופלא לאיצ'ה מאיר הילד: היה מושיב אותו בסמוך אליו, מקפיד להגיש לו שיריים היישר לכפות ידיו הקטנות ומפליא את החסידים הזקנים. חלקם התקשו לעכל את הקרבה הייחודית, בייחוד כשהאדמו"ר קם מכיסאו ברגע שהילד נכנס לבית הכנסת, ועמלו להרחיק אותו. לאחר שהאדמו"ר איבד את מאור עיניו ועדיין התרומם וקד לכבודו, הבינו כולם שהוא עתיד להיות מגדולי ישראל.

בצעירותו נמשך הגרי"מ ללימוד תורה ועבודת ה'. הוריו היו מתעוררים ומגלים אותו יושב על הרצפה הקרה וקורא תיקון חצות. אביו התפלא מהיכן קיבל הנהגות המיוחסות לבעלי מדרגה, וקרובי משפחה מספרים שהוא החליט לבדוק את התופעה ומהר מאוד קיבל תשובה: "כשנסע לארץ ישראל לקח איתו את איצ'ה מאיר לביקור אצל הבבא סאלי זי"ע, ולפני שפתח את הפה אמר הצדיק: 'אוי, איזה ילד קדוש הגיע לפה'". הבבא אמר שהילד אומר תיקון חצות במקום לישון כמו כל יתר בני גילו, והבבא סאלי הגיב: "עזוב אותו. אל תיגע במשחית".

מספר חסיד: "כילד, הגיע ביום כיפור עם אביו לתפילות בבית המדרש של גור. כ"ק מרן האדמו"ר

תפילות עם ניגונים. כפתח קבר רשב"י במירון

הדלת פתוחה וכל המעוניין לעסוק בתורה בא ונוטל, בשלושה תנאים: אין דברים בטלים, אין פניות שלא קשורות למסגרת הלימוד, אין עניינים פוליטיים. הגרי"מ רכון על שולחן העץ, מוקף בשורות שורות של ספרים, ומלבד במקרי פיקוח נפש לא ניתן להפסיק אותו

בוקרו של שבת, ושארן הצועדים עלה תחת חלונו. צביקה הסיט את הווילון וגילה קבוצה שהציתה בו התרגשות לא מוסברת. בזריזות יצא את הבית והדביק את הקצב. "מי כאן בראש?", שאל והצטרף כחוליה בשרשרת האנושית שזלגה במורד לעבר בית הכנסת. "מקובל גדול מירושלים. הרב מורגנשטרן, קוראים לו", הסביר חסיד והחווה בתנועות כתפיים עורגות על גדולתו הרוחנית של השרף שהתנועה במרכז.

"הרב מורגנשטרן?", תמה צביקה. "אל תגידי לי שזה איצ'ה מאיר מלונדון". החסיד התרצן: "כן, זה הרב איצ'ה מאיר מורגנשטרן". צמרמורת חלפה בגופו של צביקה. גופו מעד קלות, ביקש ליפול. "מה קרה?", תמה החסיד וניער אותו.

"אני והוא למדנו בישיבה קטנה בלוצרן", גולל המגולח לחבוב השטריימל. "היינו בני 13 וישנו יחד בפנימייה. לילה אחד התעוררתי וגיליתי שעל מיטתו ניצב גוש גיבנת, כמעט בגובה אדם,